



Tariffnemnda  
Arbeids- og inkluderingsdepartementet  
Postboks 8019 Dep.  
0030 Oslo

Vår dato 20.10.2014  
Deres dato 20.06.2014  
Vår referanse  
Deres referanse TN14/1988

## BEGJÆRING OM ALLMENNGJØRING AV BESTEMMELSER I LANDSOVERENSKOMSTEN FOR ELEKTROFAG

Det vises til høringsbrev 20. juni 2014 fra Tariffnemnda og senere utsatt høringsfrist til 19. oktober 2014 for bemerkninger til begjæring om allmenngjøring av bestemmelser i Landsoverenskomsten for elektrofagene (LOK).

### Innledende bemerkninger

Med dette avgis høringsuttalelse på vegne av Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) med tilsluttede landsforeninger. Norsk Teknologi har i tillegg inngitt egne høringsuttalelser.

NHO vil innledningsvis påpeke at vi er opptatt av ordnede arbeidsforhold og at en allmenngjøring innen rammene av allmenngjøringsloven, herunder Norges EØS rettslige forpliktelser, i enkelte tilfeller kan være et hensiktsmessig virkemiddel. NHO finner imidlertid grunn til å stille spørsmål ved om allmenngjøring generelt er et riktig tiltak for å motvirke utfordringer i deler av arbeidslivet. Vi har adressert spørsmålet i vår høringsuttalelse til begjæring om forlengelse av gjeldende allmenngjøringsvedtak, og det vises til denne. Dette er spørsmål NHO også har rettet til politiske myndigheter.

NHO vil for øvrig vise til høringsuttalelse av 25. september 2014 fra Finansdepartementet der enkelte overordnede problemstillinger tas opp.

### Nærmere om foreliggende begjæring - dokumentasjonskravet

Allmenngjøringsloven stiller krav til dokumentasjon for at utenlandske arbeidstakere utfører arbeid på vilkår som er samlet sett dårligere enn gjeldende tariffavtale mv., jf. § 5. NHO vil fremheve at Tariffnemnda har en *fakultativ* adgang til å allmenngjøre, noe som innebærer at nemnda må vurdere behovet for allmenngjøring og forholdsmessigheten av det enkelte vedtak sett i forhold til den foreliggende dokumentasjonen. Det må legges til grunn at man "alltid" vil kunne finne uheldige eksempler i enhver bransje.

NHO vil også vise til at LOK er en normallønnsoverenskomst med et høyt lønnsnivå. Det må sees hen til faren for en lønnsdrivende effekt ved vurderingen av en allmenngjøring.

Basert på den gjengivelse av dokumentasjonen som gis i høringsbrevet, stiller NHO spørsmål ved grunnlaget for en allmenngjøring slik som begjært. Det vises til den nærmere gjennomgang i høringsssvar fra Norsk Teknologi. Det legges til grunn at Tariffnemnda foretar en grundig, helhetlig vurdering av dokumentasjonen og eventuelt ytterligere behov for informasjon etter høringsrunden.

NHO understreker dessuten viktigheten av at den dokumentasjon det bygges på er korrekt og representativ. I den forbindelse konstateres det at begjæringen i stor grad er basert på eksempler fra enkeltstående bedrifter ut fra EL&IT Forbundets egne undersøkelser. Enkelte av eksemplene er omtalt i høringsuttalelsen fra Norsk Teknologi, og som det fremgår der foreligger det feilinformasjon. Etter NHOs oppfatning indikerer dette at det også i andre tilfeller kan foreligge misforståelser eller et ufullstendig faktumbilde. Det er etter vår oppfatning ikke forsvarlig å treffe vedtak om allmenngjøring for en hel bransje, med de vidtrekkende konsekvenser det har, basert på enkeltstående eksempler fremstilt av en "part". Som et minstekrav må de omtalte virksomheter gis anledning til å uttale seg direkte.

NHO vil fremheve at Tariffnemnda i 2010 ikke fant grunn til videreføring av forskrift om allmenngjøring av tariffavtaler for byggeplasser i Osloregionen (elektro), fordi vilkårene ikke lenger var til stede. Forskriften hadde da virket i 5 år. Nemnda la i den forbindelse vesentlig vekt på at Arbeidstilsynet ikke fant brudd på forskriften eller "sosial dumping" i bransjen. Det følger av Arbeidstilsynets uttalelse i nærværende høringssak at tilsynet har lite kunnskap om forholdene i bransjen i dag ut over at det antas mer alminnelig å benytte utenlandsk arbeidskraft enn tidligere.

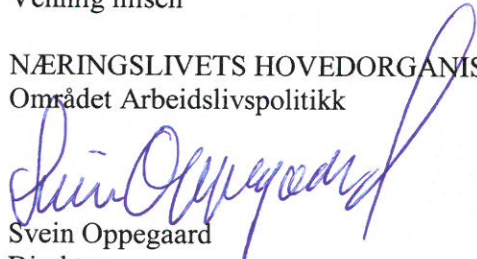
Under enhver omstendighet vil NHO understreke at de faktiske forhold i ulike sektorer innen overenskomstens virkeområde, er svært varierende. NHO understreker at allmenngjøring ikke skal gå lenger enn nødvendig for å oppnå formålet i loven, og at en eventuell forskrift følgelig må begrenses til områder der det eventuelt er et dokumentert behov. Som redegjort for fra Norsk Teknologis side, foreligger ingen dokumentasjon fra offshoresektoren. Hva gjelder skips/verftssektoren fremstår denne også etter NHOs oppfatning som en ryddig bransje uten dokumentert behov for allmenngjøring av LOK. Det er grunn til å merke seg at elektrikere ansatt i bedrifter som faller inn under Industriooverenskomsten/VOs virkeområde vil lønnes etter denne, ikke etter LOK.

Videre viser NHO til at der utenlandsk arbeidskraft utelukkende/i stor utstrekning er innleid, vil likebehandlingsreglene ivareta hensynet til arbeidstakeren. Det er da ikke et dokumentert behov for allmenngjøring.

NHO finner avslutningsvis grunn til å fremheve at flere av eksemplene det er vist til i begjæringen knytter seg til prosjekter for Statens vegvesen. Dette er en sektor der det allerede foreligger regulering gjennom forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter.

Vennlig hilsen

NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON  
Området Arbeidslivspolitik



Svein Oppegaard  
Direktør